

libertijn



Humanistisch jeugd-
en jongerenblad

redactie-adres :
Postjeskade 43-I
Amsterdam 17

Postgiro : 13.82.77.7

redactie :
M. Westeneng
H. van Weely
H. Nuij

eindredactie :
A. van Hees
Th. van Beek

abonnementsprijs :
f 5,75 per jaar
(voor donateurs méér)

advertentietarief
op aanvraag

1e jaargang nr. 2
februari 1967
losse nummers 65 cent
verschijnt maandelijks



Foto omslag

is niet één van onze redakteuren
maar is een schepping van Auguste
Rodin en is L'age d'airain 1876,
gefotografeerd in Sonsbeek 1966.

REDAKTIONEEL

Kopij moet vóór de zevende van
iedere maand ingezonden zijn. De
redaktie gaat over tot plaatsing
van de ingezonden kopij, doch de
schrijver is verantwoordelijk voor
z'n produkt

Het is ook mogelijk illustraties in
te zenden.

Wij verzoeken een ieder, even-
tuele adreswijzigingen of onjuist-
heden tijdig aan ons door te ge-
ven.

Libertijn biedt gelegenheid tot het
plaatsen van „kleine” adverten-
ties, tarief bij redaktie verkrijg-
baar.

PRE ADVIES

Op 15 en 16 april a.s. zal het tweejaarlijkse kongres van het Humanistisch Verbond plaatsvinden. Het ligt in de bedoeling dat alle H.V.-leden hierbij betrokken worden. Hiervoor heeft de heer Spigt een pre-advies ontworpen, waarover in alle H.V.-groepen gediscussieerd zal worden en de afgevaardigden van deze groepen de resultaten op het kongres naar voren zullen brengen. Het pre-advies is onlangs ter kennisgeving in „In en Om” gepubliceerd (het blad, dat alle H.V.-leden gratis ontvangen). Alle leden hebben het dus kunnen bestuderen. Ook ons is verzocht dit pre-advies onder de loep te nemen, en al behoort Libertijn niet direkt tot het H.V. gerekend te worden, toch willen we wel een lettertje bijdragen tot de discussie.

De titel van het advies luidt: „Om de eigenaardigheid van de humanist” en de inhoud handelt over „de plaats en taak van het Humanistisch Verbond in de Nederlandse samenleving”, een onderwerp, waar lang en breed over te praten is. Het pre-advies doorlezend, blijkt dat driekwart van de inhoud totaal geen verband heeft met het eigenlijke advies, wat pas aan het eind een beetje vaste vorm gaat krijgen. Er wordt ruimschoots met mooi klinkende zinnen geslingerd, die allemaal los staan van de kernvraag, deze luidt: „moeten humanisten (humanistisch werk) herkenbaar zijn?”. „Na het streven om erkend te worden, staat het ons nu te doen om herkend te worden”. Dit klinkt wel aardig... er worden helaas geen suggesties aan de hand gedaan hoe we dan wel herkenbaar moeten zijn. Het gaat dan nl. om de vraag „hoé kunnen we de activiteiten van het Humanistisch Verbond als humanistisch (humaan) herkennen?” En... a. is dit wel mogelijk en b. is dit nodig? Want wat voor verschil zit er in het werk van het H.V. én de christelijke kerk, wat voor mentaliteitsverschil tussen een humanist en een christen. Het enige verschil is dat beiden op andere leest geschoeid zijn. Maar de activiteiten én de aanhangers zijn allen gelijk. Wanneer we de activiteiten van het Humanistisch Verbond en de kerken naast elkaar zouden zetten en een onwetend persoon moet aanwijzen welke humanistisch zijn en welke christelijk, dan wijst hij bij het humanistische hetzelfde aan als bij de christelijke: „ze zijn onherkenbaar”. Met de huidige gang van zaken lijkt het onmogelijk het H.V.-werk als „humanistisch” te herkennen. Dit zou alleen te verwezenlijken zijn wanneer het H.V. zijn activiteiten op een ander terrein ging uitspreiden of... de aard van de bestaande activiteiten zodanig zou hervormen, dat ze duidelijk te herkennen zijn als „humanistisch”. Men zou ook alle H.V.-ers een blauw speldje kunnen geven of een sandwichbord waarop duidelijk staat aangegeven, dat de drager dezer zich humanist noemt en ook als zodanig behandeld dient te worden.

Onze konklusie: het naar voren gebrachte punt lijkt ons, gezien de huidige omstandigheden niet te realiseren. Tevens betreuren we het dat geen belangrijker onderwerp aangevoerd kon worden. Het is jammer dat veel kostbare kongrestijd aan de „herkenbaarheid” besteed moet worden. Wij dachten dat er wel belangrijker zaken waren die ter discussie gebracht kunnen worden, bijv.: het jeugd- en jongerenwerk (wat door het H.V. erg onderschat wordt); duidelijkheid (meer aan de weg timmeren, duidelijke uitspraken, waarvan meer publiciteit). Hierbij willen we opmerken, dat het H.V. zich veel te voorzichtig uitdrukt in resoluties e.d., zij moet een duidelijk standpunt innemen. Het H.V. zou ook veel meer zorg kunnen besteden aan de ledenwerving (propaganda). Voor vele buitenstaanders en humanistische jongeren wordt het H.V. gezien als een buitenkerkelijke kerk die achter de christelijke kerken aandraaft en probeert ook een graantje mee te pikken. Duidelijke voorbeelden hiervan zijn de radio- en t.v.-uitzendingen, meestal zodanig, dat het een christelijke of een politieke uitzending lijkt, alleen God en de bijbel ontbreken. Het H.V. zet zich teveel af aan de kerken en dit is juist wat wij niet willen, wij verwachten een buitenkerkelijke, humanistische organisatie; progressief, en zonnig agressief.

Wat men ook zou kunnen bestuderen is: moet het Humanistisch Verbond zich „Humanistisch” blijven noemen. Want, dat humanisme, wat is dat eigenlijk? Kan het niet „verbond voor buitenkerkelijken” genoemd worden?

In het verbond zit ergens een konstruktiefout en dat is de „Image”.

A. van Hees, Amsterdam



AKTIE!!

De veel gebruikte kreet van tegenwoordig is „de jongeren zijn in opmars”. Dit feit, wat lastig voor de ouderen, is over het gehele maatschappelijke en geestelijke front merkbaar. De jongeren protesteren tegen Vietnam, de jongeren hebben een grote invloed in de politieke partijen, de jongeren nemen deel aan verkiezingen, de jongeren provoceren tegen de gezapigheid en slaafsheid van de massa, de jongeren in Duitsland maken N.P.D.-massabijeenkomsten tot een grandioze afgang van de neo-nazi's enfin, het gebied is te groot om in kaart te brengen. Dit alles heeft een enorme invloed op de gehele maatschappij. De jongeren ontwikkelen eigen ideeën, trachten de massa tot de werkelijkheid te brengen en proberen de wereld te verbeteren (zij het wat idealistisch), maar er vindt wat plaats in deze jonge bevolkingsgroep waardoor de andere groep niet achter kan blijven, wil deze niet in het niets verdwijnen.

In de politiek worden grote herzieningen aangebracht, evenzo in de kerken. Want, de jongeren geloven niet meer in mooie verhaaltjes, lapmiddeltjes, maar wil de keiharde werkelijkheid zien en ervaren. Dit wil echter niet zeggen, dat alle jongeren over één kam geschoren moeten worden. Er zijn drie groepen, t.w. de stoottroepen, die de „aktie” maken, de meelopers (sympatisanten) en de neutrale groep. Deze laatste laat alles maar zo als het gaat en is het er wel of niet mee eens, maar wil zich echter nergens mee bemoeien.

En wij kunnen gerust stellen, dat wij, jonge humanisten, tot de laatst genoemde groep behoren, niet allemaal, maar toch wel het grootste deel van ons. Dat wil helemaal niet zeggen, dat wij beter of slechter zijn dan de anderen. Maar eigenlijk lopen de humanistische jongeren in gelijke schoen als het Humanistisch Verbond, dit wat betreft de activiteiten (uitgezonderd feesten, weekends e.d.). Er wordt wel wat gedaan, maar het is alles zo hetzelfde, dezelfde slepende, langzame tred van lezing-diskussieën andere kulturele toestanden. Deze zijn ook wel belangrijk, maar over

Een reactie op een reactie

Van Hees heeft het pre-advies in IN EN OM gelezen en geeft nu zijn reactie erop. Hij is niet de enige die op deze wijze reageert. Toch meen ik dat we H.V.-h.b.'er Spigt onrecht aandoen als we zijn pre-advies op deze wijze zien. Van meerdere zijden wordt hem namelijk verweten dat hij zo vaag is. Het is mijn indruk dat dit nogal meevalt. Spigt heeft m.i. namelijk niet *meer* (maar ook beslist niet minder) willen beweren dan dat wij, d.w.z. het Humanistisch Verbond, nu zo'n twintig jaar bestaan en in die tijd met klem van argumenten onze inzichten de wereld hebben ingeslingerd. Op deze inzichten hebben we een voorschot gekregen van vriend en vijand, maar nu moeten waar gaan maken wat we allemaal beweerd hebben. Inderdaad lijkt het er weleens op dat we de kerken naäpen en dan alleen de godsdienstige bovenbouw weglaten. Kerkjespelen in de open lucht. Als dat werkelijk zo zou zijn, en het niet alleen maar een eerste indruk of een oppervlakkige schijn is, dan is er iets mis met ons humanisme en dus met ons humanisten.

Daarom vraagt Spigt dan ook om herkenbaarheid. Ik meen dat we die herkenbaarheid in de eerste plaats bij onszelf zullen moeten zoeken. Steeds weer zal ik mij af moeten vragen wat mijn humanisme is en waar dat dan uit blijkt. Vervolgens en tegelijkertijd zullen we dit gezamenlijk dienen te doen. De kern van het pre-advies is m.i. dan ook niet om aan te geven hoe het allemaal wel zou moeten, maar alleen de vraag of de leden van het Verbond en ieder ander die het humanisme ter harte gaat, zich in de komende tijd niet wat meer en diepgaander met deze problemen willen bezighouden.

Het is de verdienste van de werkers van het eerste uur om op grond van wat min of meer omliggende denkbeelden een organisatie op te bouwen. Die organisatie is er nu, maar thans zullen wij het doel en de grondslagen (dat is waar men een organisatie en zijn leden aan herkent) duidelijker moeten maken voor ons zelf en vervolgens daar waar dat zinvol is. Dat is niet de taak van een klein en exclusief groepje vooraanstaande humanisten, maar dat is een zaak voor iedereen die meent dat het humanisme voor hem (of haar) en voor de samenleving iets te betekenen heeft.

Dit is althans wat ik van Spigts pre-advies heb begrepen. Zeggen we ja op de vraag of het nodig is dat we het humanisme in onszelf herkennen en dat het ook in de wereld, de samenleving herkenbaar wordt, dan begint het eigenlijk pas goed. Dan zullen we ernst moeten maken met ons humanist-zijn en dat is geen eenvoudige zaak.

M. W. Verduijn

(Dit onderwerp staat open voor discussie.)

OCTILJOEN

Er bevinden zich ongeveer een octiljoen atomen in het gemiddelde menselijke lichaam. Dit getal is als volgt te schrijven:

1.000.000.000.000.000.000.000.000.000 of 10^{27} (10 tot de macht 27).

Om van deze hoeveelheid een beeld te krijgen het volgende:

We stellen voor, één atoom als één erwt. Als men dan honderd erwten (10^2) in een doosje doet, nemen zij een ruimte in van $\pm 16 \text{ cm}^3$.

Met een miljoen erwten kan men reeds een flinke koelkast vullen en een miljard (10^9) erwten vullen een middelmaat huis; een triljoen (10^{12}) vullen duizend huizen in een provinciestad en een kwadriljoen (10^{15}) erwten de huizen van een stad als Amsterdam.

Wanneer een sneeuwstorm Europa teistert en het inplaats van sneeuwvlokken erwten naar beneden zouden komen en dat de sneeuwstorm heviger wordt en een deken van 1,20 mtr. erwten zal een oppervlakte als Frankrijk bedekken dan zijn dat een kwintiljoen (10^{18}) erwten. Als de gehele aarde nu onder 1,20 mtr. erwten bedolven zou worden, zijn dit sextiljoen erwten (10^{21}). En wanneer tenslotte de deken tot in de melkweg zou reiken en dan nog 250 planeten zo groot als onze aarde zouden met 1,20 mtr. erwten bedekt zijn, heeft men het gelijke aantal erwten als atomen dat ons lichaam bevat.

AvH

WERKGROEP JEUGD EN JONGEREN VAN HET HUMANISTISCH VERBOND

Commissies en werkgroepen hebben de neiging om meer misverstand en problemen in het leven te roepen, dan ze op te helderen. Deze werkgroep was (en is misschien nog wel) een zelfde lot beschoren.

Op de voorhand dient gesteld te worden dat het Humanistisch Verbond vanuit de humanistische gedachte een *eigen* kijk en opvatting heeft op opgroeiende jonge mensen. Dat is theorie, die omgezet moet worden in de praktijk. Voor een deel gebeurt dat in een commissie die zich bezig houdt met het Humanistisch Vormings Onderwijs. Voor een ander deel is het de taak van de werkgroep Jeugd en Jongeren het hoofdbestuur gevraagd en ongevraagd van advies te dienen. Nu leeft het idee dat deze adviezen uitsluitend en alleen gaan in de richting van aan de gemeenschappen van het Verbond gekoppelde jongeren (discussie)-groepen. Niet ontkend kan worden dat het Verbond het bijzonder plezierig vindt wanneer er jongerengroepen zijn die geïnteresseerd zijn in het humanisme met alles wat drom en drán zit. Maar evenzogoed moet de werkgroep het hoofdbestuur adviseren in zaken van veel wijder strekking. Welk standpunt zal het H.V. innemen binnen de Moderne Jeugdraad waar zij in het bestuur zit? Hoe zal de positie zijn t.o.v. de Nederlandse Jeugdgemeenschap, waar het H.V. niet zelf vertegenwoordigd is, maar waarin wel de M.J.R. een stem heeft? Hoe zullen de relaties zijn met andere organisaties en instellingen van of voor jongeren, zowel binnen als buiten de humanistische beweging? Deze en nog tal van andere zaken komen regelmatig aan de orde. Uiteraard merkt men in het land het meeste van de werkgroep, wanneer deze zich met het zg. eigen werk bezig houdt, d.w.z. de plaatselijke jongerengroepen, de H.J.B.- en S.V.H.G.-afdelingen. Of wanneer er landelijke bijeenkomsten belegd worden. In het najaar is er een geweest waarop de bestuursleden, contactpersonen en discussiegroepeliders uitgenodigd waren. Daar werd ook besloten tot een voorjaarsjongerenconferentie die open staat voor alle jongere leden van het Verbond, van de H.J.B. en S.V.H.G. en al de anderen die belangstelling hebben. Dit weekend zal op 29 en 30 april a.s. worden gehouden in de jeugdherberg 'De Grasheuvel' te Amersfoort en sprekers zullen o.a. zijn de heer A. Struik en pater W. Engelen. Hierover komen in het volgende nummer van dit blad uitvoerige mededelingen. Ook het idee om tot een humanistisch jongerentijdschrift te komen is door de werkgroep uitgewerkt en gestimuleerd. Er bestaat dan ook nauw contact tussen redactie en administratie enerzijds en het secretariaat van de werkgroep aan de andere kant.

Tenslotte nog iets over de samenstelling van de groep. Alle leden worden door het hoofdbestuur van het Verbond benoemd. Geen enkel lid vertegenwoordigt iemand of iets. Wel wordt er naar gestreefd dat elk lid uit een bepaalde sector komt. Zo zijn er leden uit de studentenorganisatie, de Humanistische Jeugd Beweging en de plaatselijke jongerengroepen. Verder is er iemand uit het buurt- en clubhuiswerk en binnenkort hopen we ook leden te kunnen begroeten uit de sectoren vormingsonderwijs en geestelijke verzorging militairen. De voorzitter is een lid van het hoofdbestuur van het Verbond en de secretaris een bezoldigd functionaris. Met de zojuist benoemde leden mee ziet de werkgroep er thans als volgt uit: H. Bosselaar, Amstelveen (voorzitter); M. W. Verduijn, postbus 114, Utrecht (secretaris); K. Doets, Utrecht; H. Kooy, Rosmalen; J. de Lege, Amsterdam; A. van Olst, Groningen; mej. M. Westeneng, Utrecht.

M. W. Verduijn (secr.)

het algemeen genomen zit er weinig „aktie”, „progressiviteit” en „vooruitstrevendheid” in. Hiermede bedoel ik niet, dat we met z'n allen tegen één of andere stichting of instelling moeten gaan trappen. Maar uit onze gederen komen zelden nieuwe ideeën, opzienbarende akties of schokkende gebeurtenissen. Men hoort die jongeren niet, waar zitten ze eigenlijk? Aanvaarden jullie alles maar wat jullie in „brochures” wordt voorgeschreven? Dat kan ik me gewoon niet voorstellen. Of denken jullie er anders over? Nou, hoe dan, laat dan eens horen! Als het maar positieve geluiden zijn, fris en progressief. Wij zijn jong, dus het kan nog.

A. van Hees

postgiro 1382777
f 5,75 per jaar

na trappen beklommen
aan deuren gerukt
en alles in lengte
en breedte gemeten
adressen verhoord
en gesprekken gespeld
graven bezocht en
met bloemen getroost

na nog wat geluister
over en weer
naar woorden vervalst
en woorden gewogen
het zweet op de lippen
en smakeloze angst
in de keel

daalde onze stem tot
minder dan een kaars
in onze ogen
en alle beloftes
vielen weg als door
een gat in de vloer

Hans van Weely
Amsterdam

Racisme

De term *racisme* kan omschreven worden als een stroming, die aan het ras ('t gele, zwarte en blanke ras) een overheersende betekenis toekent. In feite verdedigt het een niet gelijk-berechtigheid van burgers in sociaal en economisch opzicht. De zgn. kleurbarrière werkt zeer sterk ten aanzien van negers in de Unie van Zuid-Afrika en in het zuiden van de Verenigde Staten.

De meeste „blanke” inwoners van zojuist genoemde staten zijn zo ingesteld op de sociale ongelijkheid, dat zij een weigering van de toegang aan negers tot hotels, eethuizen, wacht-lokalen, bussen (Jim Crow-bussen in 't zuiden der V.S.) en gelegenheden van vermaak, vanzelfsprekend vinden. Typerend voor deze mentaliteit in Zuid-Afrika is, dat negers wettelijk lagere lonen ontvangen en zich op reis moeten onderwerpen aan een vernederende „passenkontrolle”. In het algemeen kan dit fenomeen gezien worden als een verdediging van gevestigde belangen. In werkelijkheid liggen de motieven voor de miskenning van gelijke rechten dieper. De antropoloog Raymond Firth formuleert in deze kwestie de volgende punten:

1. Willekeurige uitbuiting. Men denke aan misbruik van „goedkope” arbeidskrachten.
2. Vrees voor concurrentie. De bedreiging van voorrechten en leiding op sociaal-economisch gebied.
3. Konservatisme. Het verlangen de bestaande orde te handhaven en de angst voor ontredde.
4. Seksuele afgunst. Dit blijkt uit vele pogingen, die geslachtelijke relaties van negers met blanke vrouwen willen voorkomen.
5. Rationalisatie. Rechtvaardiging van eigen streven om zich een alleenrecht te verzekeren.

Men onderscheidt een positieve en negatieve rationalisatie. Positieve rationalisatie wil zeggen, dat men de negers momenteel wel tot betere dingen in staat acht in die gebieden, waar de inheemsen vasthouden aan het leven in stamverband en waar grote behoefte is aan arbeidskrachten. Onder negatieve rationalisatie

Zo de ouden zongen?

artikel in 6 afleveringen
doqr: Arjen Struik

Aantekeningen bij het z.g.n. jeugdprobleem

3

Door de technische en daarmee gepaard gaande psychische „oververhitting” van deze tijd komt men met woningmoeilijkheden te zitten in de wel zeer omvangrijke krottenbuurten van de zgn. heilige huisjes (en huizen). Wij dreigen illusionisten te worden omtrent de ontwikkeling waarin wij ons thans bevinden, een evolutie welke veelal wordt beoordeeld naar normen die voor een gedeelte niet meer passen of, anders gezegd, waarmee we slechts heel gebrekkig kunnen opereren omdat ze uit oude (en verouderde) verhoudingen zijn voortgekomen. Echter, niemand wordt graag aan zijn achterlijkheid herinnerd.

Ernstiger is wellicht, dat vele ouderen niet écht achter hun mening staan en soms zelfs nauwelijks een hebben. Natuurlijk levert dit in de meeste gevallen kortsluiting tussen de generaties op.

Hiervan slechts één voorbeeld. Moeder waarschuwt dochter, die een „pittige” verhouding met vriend heeft, om toch vooral niet met een ongewenst kindje thuis te komen, en hoopt zodoende de geslachtelijke omgang der gelieven uit te stellen. Deze raad was in het verleden misschien zinnig en kon wel eens het verlangde effect sorteren, maar dat zal nauwelijks het geval zijn als het meisje „op de hoogte” blijkt en aan de vereiste middelen weet te komen. Wie inziet, dat wij ons in deze ontwikkeling bevinden, staat voor de noodzaak om bepaalde zaken zelf weer serieus onder de loep te nemen (het door traditie bepaalde antwoord blijkt geen aanspraak te zijn). Men kan weliswaar ook de weg van het domhouden kiezen, maar dan houdt men zich inderdaad wel zeer van de domme, en het is zelfs de vraag of dit nu nog de weg van de minste weerstand is. Op vrijwel elk terrein wordt bangmakerij hoe langer hoe meer inefficiënt, al wedt men er ook krampachtig op met allerlei beperkende bepalingen. Zij die menen de verworven en in aantocht zijnde vrijheden zo ontzaglijk nodig te moeten inperken of tegenhouden, verraden daarmee meestal hun geringe vertrouwen in eigen levensinstelling. Ik herinner in dit verband aan de rel om het programma „Zo is het toevallig ook nog eens een keer” (keerzijde van de medalje: oprichting van een vereniging pro); een hetze tegen de Partij van de Arbeid — leraren op katholieke school te Doetinchem (maar: katholieke jongeren wensen partij zonder eksklusief katholiek program). Zo zouden we door kunnen gaan met het aanstippen van kwesties als die van de monarchie, onze wetgeving inzake pornografie, de algemene angst voor artistiek experiment, enzovoorts.

Als we onder modern wensen te verstaan „bij de tijd levend”, de mogelijkheden van de eigen tijd onderzoekend en onderkennend, dan ben ik toch wel geneigd om te komen tot de wat paradoksale uitspraak, dat er onder de moderne jeugd (alles wat thans leeft en biologisch jong is) helaas zo weinig moderne mensen zijn, wat natuurlijk voor een groot gedeelte zal moeten geweten worden aan het feit, dat de ouderen zich hebben laten verouderen. Het mag dan waar zijn, dat sommige jongelui zich te buiten gaan aan het gooien van rookbommen bij bepaalde plechtigheden, vele van de jongere en oudere critici trekken op andere wijze zeer dichte rookgordijnen op, die overigens gemakkelijk doen raden naar de armetierige geringheid van het vuur.

Een en ander houdt verband met het feit, dat het merendeel van onze jeugd politiek en anderszins konservatief moet worden genoemd. Datgene wat zich als progressief aandient, verschaft haar geen nieuwe, realistische aanpak.

Alweer op politiek terrein manifesteert zich dit in een zeer geringe waardering voor de oude partijen, terwijl echter een visie die tot doorbreking van het stramien zou kunnen leiden maar al te kennelijk ontbreekt. Verreweg de meeste jongeren schijnen te denken: houden wat je hebt en het nog wat beter proberen te krijgen (uiteraard vooral in materieel opzicht). De randverschijnselen zijn natuurlijk anarchistisch, of worden slechts als zodanig beschouwd en afgedaan. Bij enkele komt een anti-welvaartstemming aan de dag, wat wij ondanks de eenzijdigheid en in konsekwentie die er tot nu toe de kenmerken van zijn, als verschijnsel toch maar eens goed moesten noteren.

In het algemeen echter is er in alle groeperingen weinig hoop voor onze precaire situatie. Dit geldt wanneer wij de zaken eens mondiaal proberen te bekijken (waarachtig geen luxe-tijdverdrijf voor enkele geïnteresseerde high-brows!): wat doen wij bijvoorbeeld met het immense probleem van de onderontwikkelde gebieden in onze wereld?

Maar misschien is nog belangrijker de vraag: wat doen wij met de nauwelijks of niet tot ontwikkeling gebrachte regionen van het eigen menselijke bestaan?

In hoeverre hebben wij zicht op de uniciteit van ons individuele zijn en trachten wij de kansen te grijpen die zijn gelegen in de konstellatie van eigen aanleg en eigentijdse mogelijkheden? We zouden ter beantwoording naar zelfkennis moeten streven en tot een onderzoek naar de wereld waarin wij ons bevinden moeten komen. Dit is echter niet gemakkelijk en, nietwaar, het gemak dient de mens, speciaal als men toch ruimschoots kan ademen, eten en drinken. (Ik geef toe: over dat ademen zou in verband met ons „rokertje” en de toenemende vervuiling van de lucht wel wat zijn op te merken, terwijl ons dieet legers van artsen op de been houdt en doet afknappen, maar over zulke dingen óók nog uit te weiden dreigt inderdaad vervelend te worden, dus gaan we vrolijk verder). Nu is er inderdaad kritiek en daar wordt kennis van genomen, getuige de op-lagen van een enkel dag- en weekblad. Als men dan ook nog even aandacht wil schenken aan een niet onbelangrijke zaak, nl. waartegen de kritiek van bijv. „Telegraaf” en „Elsevier” zich pleegt te richten en op grond van welke veronderstellingen (en doelstellingen!) dit geschiedt, dan zijn we weer op ons uitgangspunt terug: een groot deel van de Nederlandse bevolking is niet alleen konservatief, maar bij tijd en wijle zelfs reaktionair, en dit nuanceverschil moge dan vaak niet wenselijk zijn, het is naar mijn mening niet onbelangrijk!

wordt vervolgd

wordt verstaan, dat men de negers ongeschikt acht voor eigen levenswijze en dat navolging een bedreiging vormt.

Raymond Firth geeft twee voorbeelden van rassenvermenging en aanwezigheid van verschillende rasgroepen, die niet hebben geleid tot genoemde tegenstellingen, t.w. Nieuw-Zeeland tussen Europeanen en Maori's en Hawaii, „de smeltkroes” van de Stille Zuidzee, tussen Hawaïanen, Amerikanen, Chinezen, Japanners, Portugezen en Filipino's. Uiteraard zijn er wel konflikten, die hun oorzaak vinden in sociale verschillen, maar niet in het rassenonderscheid. Als men het begrip ras niet als een groep mensen, die bepaalde erfelijke kenmerken gemeenschappelijk hebben en het begrip raszuiverheid als een sprookje erkent, moet men wel iedere geneigdheid, om bepaalde rassen het recht op een vrije en volledige ontwikkeling te onthouden, scherp veroordelen.

H. Nuij, Amsterdam

libertijn

Het jongerenblad waar toekomst in zit voor f 5,75 per jaar



lijst van
boeken
en
brochures

verkrijgbaar bij
**humanistisch
verbond**
postbus 114
sude gracht 122
utrecht
telefoon 030-24641
postgira 30.49.60



op aanvraag
gratis verkrijgbaar

Postbus 114
Utrecht



**zet u
zelf
eens
op de
bon!**

**Aan: Vrij Nederland,
Raamgracht 4, Amsterdam-C.**
Gelieve mij ter kennismaking en
vrijblijvend 10 achtereenvolgende
nummers van Vrij Nederland te
zenden. Voor dit proefabonnement
zend ik u f 3.50 / per postwis-
sel of postgirorekening 135176 /
Gem. Giro A'dam V 900

Naam:
Adres:
Plaats:
Datum:

**NEEM NAAST UW KRANT
VRIJ NEDERLAND**

ik
heb een leven gewild
dat bestond
uit alleen maar
van iemand houden
maar
inplaats
van de individualist
die ik wilde zijn
te zijn
was ik
alleen maar
een ontstellende
egoïst

marian
H.J.G. R'dam

Sex tant 67

Een konfrontatie

De NVSH organiseert op 21 oktober a.s. in de ruimten van het congrescentrum van de RAI te Amsterdam SEX-TANT '67. Dit wordt een congres, dat niet zoals te doen gebruikelijk, de aanwezigen dwingt tot het aanhoren van soms boeiende soms langdradige betogen van mensen, die het allemaal zo goed weten. Het ligt in ons voornemen de bezoekers door een eigentijdse vormgeving actief te laten deelnemen aan de onderwerpen, die op die dag ter sprake komen.

In de middag wordt o.a. een teach-in gehouden. Om te bewerkstelligen, dat het programma van deze teach-in een zo breed en gevarieerd mogelijke basis krijgt, organiseert de NVSH de komende maanden discussiegroepen in de vereniging. Ons Wetenschappelijk Bureau heeft, om de discussies op gang te brengen, een grote hoeveelheid materiaal hiervoor samengesteld.

Het hoofdbestuur van de NVSH is van mening dat, wanneer de discussiegroepen tot binnen de eigen vereniging beperkt blijven, de basis te smal wordt, waardoor de bedoeling van bovengenoemde teach-in niet tot haar recht kan komen. Om die reden vragen wij aan voor- en tegenstanders van wat de NVSH beoogt om, hetzij mee te doen met een groep, waaraan NVSH-leden deelnemen, hetzij zelf eigen discussiegroepen te vormen. In dat laatste geval stellen wij het uiteraard op prijs de resultaten en conclusies van het besprokene in de groep te ontvangen, teneinde het Wetenschappelijk Bureau in staat te stellen deze uitspraken en conclusies te evalueren. Desgewenst zijn wij gaarne bereid het materiaal, waarover hierboven wordt gesproken, ter beschikking te stellen en staat tevens de mogelijkheid open, dat onzerzijds een discussieleider aan een groep niet-NVSH-leden wordt toegevoegd.

Het is de bedoeling de discussiegroepen per eind april te beëindigen, opdat het Wetenschappelijk Bureau dan gedurende de daaropvolgende maanden het verkregen materiaal kan verwerken.

De discussies zullen in onze periodieken „Verstandig Ouderschap“ en „Verstandig Lidmaatschap“ worden begeleid. Daarnaast geven wij de komende maanden de z.g. „Sextantkrant“ uit, waarin wetenswaardigheden over het Sextantproject worden gepubliceerd. Ook van deze krant stellen wij op aanvraag gaarne exemplaren ter beschikking.

Zo u belangstelling hebt voor deelneming aan een discussiegroep, verzoeken wij u bijgaande bon in te vullen en op te zenden aan het secretariaat van de NVSH.

(Bon voor aanmelding van deelneming staat elders in dit blad.)

LEIDING JEUGD- EN KINDERKAMPEN

Voor de leiding van kampen, georganiseerd door het Hum. Verbond, zijn nog enkele leiders en ass. leiders nodig.

Wij hopen dat enkele studenten of anderen zich voor dit werk interesseren.

De kondities zijn: vrij van kampgeld en vergoeding van alle onkosten (w.o. reisgeld) en een klein zakgeld.

Opgave en nadere informatie aan: P. van Soelen, De Genestetlaan 3 te Bilthoven.

libertijn

f 5,75
per jaar

postgiro
1382777

„Sprekerslijsten” zijn gratis verkrijgbaar bij het Hum. Verbond, postbus 114, Utrecht

Informatiecentrum Dienstweigeren, Postbus 5052, Amsterdam (Ook wanneer reeds in dienst of bij B.B.)

Provo, postbus 1602, Amsterdam (voor antwoord postzegel bijsl.)

Stichting ter bevordering van studie, vorming en training in geweldloze weerbaarheid, Potgieterweg 16, Heiloo (N.H.)

Angola Comité (vrijheid voor Angola, Guinee, Mozambique en Portugal)

Vinkenstraat 13-II, Amsterdam

Moderne Jeugdraad,
Postbus 8112, Amsterdam

HJB

De Humanistische Jeugd/Jongeren-beweging/centrum/gemeenschap enz. enz. zijn niet van de lucht. Uiteraard gaan hiermee de nodige verwarringen gepaard, waarvan ook de Humanistische Jeugdbeweging in de loop van haar dertienjarig bestaan haar deel wel heeft gekregen. We zijn geen H.J.G. en onze relatie met het H.V. is vriendschappelijk, niet meer en niet minder.

Ons uitgangspunt is, dat we ons willen oriënteren op levensbeschouwelijk gebied en iedereen van 15 tot 23 jaar met belangstelling hiervoor is welkom, van welk geloof ook.¹⁾

In twaalf plaatsen hebben we een afdeling en waar er geen is, kan er een worden opgericht. Vooral losse clubs in onze sfeer zullen baat vinden bij de ruime, landelijke contacten op week-ends, kampen en het congres, terwijl het eigen, plaatselijke karakter uiteraard behouden blijft. Overigens valt met enkele enthousiaste mensen heel wat te bereiken.

Als we propaganda voeren, betreft dit meestal niet direkt een grote aktie. Door persoonlijk contact is dikwijls veel meer te bereiken, waarbij natuurlijk een eerste vereiste is dat de afdeling geen kliek mag vormen, waar je als belangstellende nauwelijks bij komt, of anders wel wordt weggekeken. Verder moet het secretariaatsadres in de wijde omtrek bekend zijn bij personen en instanties die met potentiële leden in aanraking kunnen komen. In de eerste plaats denk ik hierbij

aan een plaatselijk H.V.-orgaan, eventueel afdeling Jeugdzaken van de gemeente, instuifclubs e.d. Bij deze laatste proberen we wat contacten te leggen en ook elders gooien we zo nu en dan een balletje op over de H.J.B.

Aanvankelijk verwacht een belangstellende iets van de vereniging en pas later zal hij trachten er zelfs iets van te maken. Daarom is althans in Hilversum gebleken dat de eerste H.J.B.-avond voor een belangstellende goed georganiseerd moet zijn; een spreker, ook al boeit hij iets minder, geldt als toonbeeld van perfecte organisatie terwijl een of andere vrije expressie-avond meestal het idee geeft van „er wordt eigenlijk niets gedaan”.

Al met al doen we ons best om van de H.J.B. een wat grotere vereniging te maken met nog meer mogelijkheden, onder het motto: „Ieder lid wint een lid, ook zonder lepelkje”. Wie belangstelling heeft, kan schrijven naar de secretaresse: M. Margadant, Rigelstraat 122 in Hilversum.

PAUL POSTMA (voorz. H.J.B.)

1) Statutair kan iedereen lid worden tussen de 15 en 23 jaar die de beginselen onderschrijft, t.w. dat de mens als denkend wezen zijn levensbeschouwing niet dient te baseren op dogma's, in de betekenis van kritiekloos als juist aanvaarde doelstellingen, en dat de mens bereid moet zijn zich in denken en doen te verantwoorden tegenover mens en samenleving.

TER INFORMATIE

Op verschillende plaatsen in het land zijn jongerengroepen. Dit zijn afdelingen van de Humanistische Jeugdbeweging of van de Studentenvereniging op Humanistische Grondslag of van de plaatselijke gemeenschap van het Humanistisch Verbond. Soms hebben alle drie deze organisaties een welig tierende groep in een plaats, vaker zijn er maar een of twee groepen en verder zijn er enkele groepen, die het midden houden tussen een H.V.-groep, een H.J.B.-groep en een min of meer zelfstandige groep die relaties met beide andere onderhoudt. Hoe dan ook, maandelijks zullen wij trachten in korte trekken het wel en wee van deze groepen bij te houden. Nimmer volledig en af en toe de plank misslaand omdat deze berichtgeving rust op het principe van de vrije nieuwsgaring.

In *Haarlem* is een klein groepje (contactadres: B. N. Binnen-dijk, Rijksweg 278) dat haar werkzaamheden ook uitstrekt over omliggende plaatsen zoals Bennekom, Heemstede, Zandvoort, IJmuiden, Bloemendaal, Hoofddorp e.d. Onlangs bezocht men een dertigtal adressen van belangstellenden en verder hoopt men op verschillende scholen een bord te kunnen plaatsen met de kop 'Humanistische Jongeren'. Op dit bord komen dan van tijd tot tijd gestencilde mededelingen van verschillende evenementen. Niet onbelangrijk zijn tenslotte ook de intensieve contacten die worden onderhouden met andere groeperingen zoals bijvoorbeeld de plaatselijke Moderne Jeugdraad, de N.V.S.H., het Ankerclubhuiswerk e.d.

De *H.J.B.-afd. Eindhoven*, Modernalaan 14, Eindhoven is een groeiende afdeling die zich juist in het katholieke zuiden op de belangstelling van de buitenkerkelijke jeugd mag verheugen. Deze belangstellenden werden ontvangen op een kennismakingsavond die in zijn soort geslaagd mag heten.

Behalve een H.J.B.-afd. is er ook de *H.J.G.-Eindhoven* (secr. J. de Vos, Julianastraat 41) die niet minder actief is. Zo had men onlangs de Provo Duco van Weerlee op visite, die sprak over 'Wat de Provo's willen'. Dankzij de ruime bekendheid, die aan deze bijeenkomst was gegeven, werd de avond druk bezocht, ook door niet-leden en ouderen, die f 1,50 entree moesten betalen. Tenslotte kwam er nog een mooie publiciteit achteraf in de vorm van een driekoloms artikel in het *Eindhovens Dagblad*. Daarin lazen we dat de gehele avond ook 'een lid van het Eindhovense politiekorps' aanwezig was geweest.

De *H.J.B.-afd. Zwolle*, Hardensteinstraat 7, Zwolle kampt met financiële moeilijkheden. Zoals gebruikelijk zouden we haast zeggen. Dit zal wel samenhangen met de inrichting van een nieuw clubhuis, dat een eigen 'home' moet worden. Overigens zal men de financiële moeilijkheden wel te boven komen, want ook daar is het ledental stijgende.

De *Jongerendiscussiegroep* van de H.V.-gemeenschap *Zwolle* (contactadres mej. A. Lutje Schipholt, Heinoseweg 26, Dalfsen) doet zijn naam eer aan en discussieert. Bijvoorbeeld over de vraag hoe men van tijd tot tijd tezamen met de H.J.B.-afd. iets kan organiseren. Uiteraard zit daar dan ook het H.J.B.-bestuur bij.

Het *Humanistisch Jeugdcentrum Vlaardingen* (secr. mej. E. Smit, Burg. Verkadesingel 47) is een sinds kort bestaande groep die reeds vijftien leden telt en nog wat belangstellenden.

Er is al gesproken over het Humanisme en over de verhouding jongen-meisje. Vermoedelijk is het besprokene van beide avonden op de daarna georganiseerde gezellige avond in de praktijk gebracht. Op het programma stonden nog een dominee en een gezamenlijk bezoek aan een toneelstuk.

De *Hilversumse H.J.B.* is zich grondig aan het voorbereiden op een avond over Humanisme - Christendom en toenadering belegd door de Lutherse Beweging. Men wil beslagen ten ijs komen om zijn mannetje (en vrouwtje uiteraard) te staan. Verder is het bestuur opgevallen dat een toenemend aantal leden de bijeenkomsten van allerlei aard bezoekt. Dit zal niet in de laatste plaats te danken zijn aan een oergezellig keldertje waarover men beschikt.

De *Humanistische Jongerencontactgroep Den Haag* (contactadres: H. Smiet, P. Langendijkstraat 60) vraagt zich af op welke wijze men wat meer aan propaganda zou kunnen gaan doen en of de activiteiten moeten worden uitgebreid. Mocht men tot de conclusie komen dat dit moet gebeuren, dan rest nog de vraag wat voor activiteiten dan wel. Ook daarop zal men gezamenlijk een antwoord proberen te vinden. 't Zal waarachtig nog wel lukken ook.

De *Arnhemse H.J.B.-afd.*, Hoogstedelaan 14

belegt een Creatieve avond. Wat het precies is, weten we niet, maar het zal wel de kant uit gaan van het uiten van gedachten en gevoelens op papier e.d. in kleuren en in klei. Vermoedelijk is het een dure naam voor vrije expressie of om het populair te zeggen: een kliederavond. Ook staat er een sociodrama op het programma. Hopelijk heeft men daarbij wel de zo dringend nodige deskundige leiding, anders loopt men het risico dat het voor sommige deelnemers weleens een avond zou kunnen worden met een dramatische afloop.

De *Kelderblom* is de naam van het blad van de *Jongerengroep Gemeenschap Utrecht Humanistisch Verbond* (een mond vol) (secr. mej. M. Westeneng, W. Barendszstraat 57) die ontleend is aan de kelder onder het Erasmushuis waar de bijeenkomsten plaatsvinden. Een blad met gedegen inhoud, waaruit de redactie van *Libertijn* dan ook met genoegen en toestemming van tijd tot tijd wat uit pikt. In hun keldertje wordt van tijd tot tijd geluncht (om ca 6 uur 's avonds dan) of een krantenknipselavond gehouden. Bedoeling is dat ieder een krantebericht meebrengt waarover hij of zij eens praten wil. Het bestuur 'verzekert een goede ontvangst'. Bovendien is men doende een studiegroep 'Oosterse godsdiensten' en een studiegroep 'praktisch werk' in te stellen. De eerste zal met een rapport komen en de tweede zal vermoedelijk van 'woorden tot daden' komen.

Dit eerste overzichtje willen we besluiten met de *H.J.G.-Amsterdam* (secr. F. Eckhard, Lorentzlaan 57) die al sinds jaren het blad 'De Peperbus' laat verschijnen. Daarin konden we lezen dat een van de leden het niet geheel eens was met prof. van Praag. De schrijver meent dat er meer overeenkomsten zijn tussen Humanisme en Provo's dan de Verbondsvoorzitter onlangs in een radiopraatje meende te moeten constateren. Op naar het provotarisch humanisme, wat dan ook mag zijn.

BON

inzenden aan:
NVSH, postbus 64, Den Haag

Ondergetekende:
adres:
woonplaats:
leeftijd:
geslacht:
beroep:

is geïnteresseerd in*):

- a) een discussiegroep mét NVSH-leden
- b) een discussiegroep zonder NVSH-leden (z.g. eigen groep)

*) doorhalen wat niet de bedoeling is.

Zijn/haar belangstelling gaat uit naar het volgende programma **):

- voorechtelijk geslachtsverkeer
- geboorteregeling
- abortus
- a) buitenechtelijk geslachtsverkeer (overspel)
 echtscheiding
- b) prostitutie
- homofilie
- pornografie

**) s.v.p. nummeren in rangorde van belangstelling.

datum:

handtekening:

.....

Ik wens donateur/abonnee te worden van het jeugd- en jongerenblad „Libertijn“.

Mijn naam is:

Adres:

te:

man/vrouw

Ik ben aangesloten bij:

en stort f op uw girorekening.

Handtekening

Ik wens donateur/abonnee te worden van het jeugd- en jongerenblad „Libertijn“.

Mijn naam is:

Adres:

te:

man/vrouw

Ik ben aangesloten bij:

en stort f op uw girorekening.

Handtekening

Kan ongefrankeerd
verzonden worden

ANTWOORDKAART

Machtiging nr. 3167

AMSTERDAM 17

Libertijn
Postjeskade 43-I
Amsterdam-W.

Kan ongefrankeerd
verzonden worden

ANTWOORDKAART

Machtiging nr. 3167

AMSTERDAM 17

Libertijn
Postjeskade 43-I
Amsterdam-W.